

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 364/2022-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **COPOS mobil, s. r. o.**, Sládkovičova 1128, Považská Bystrica, IČO 36 353 230, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s. r. o., Skautská 12, Nitra, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Heinrich, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 70/2013 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 70/2013 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **5 000 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Bratislava II **p o v i n n ý** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Bratislava II **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **738,47 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 25. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 70/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“). V napadnutom konaní navrhuje okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prietáhov a domáha sa priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 9 000 eur, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej s'ťažnosti. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 364/2022-15 z 23. júna 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú s'ťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. S'ťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 26. marca 2013 domáhala zaplatenia sumy 130 483,89 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia odstupného podľa § 669 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Okresný súd v namietanom konaní rozsudkom č. k. 25Cb/70/2013 zo 6. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) z časti konanie zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Odvolací súd uznesením z 18. júna 2020 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Po zrušení rozsudku okresného súdu bolo nariadených viacero termínov pojednávania, avšak tieto boli buď zrušené alebo odročené z dôvodu epidemiologickej situácie, prípadne pochybenia okresného súdu (omyl referentky, ktorá zaslala stranám predvolanie s chybným dátumom nariadenia pojednávania).

II.

Argumentácia s'ťažovateľky

3. S'ťažovateľka namietala, že konanie vo veci samej trvalo (ku dňu podania ústavnej s'ťažnosti, pozn.) 9 rokov, pričom vo veci nebolo za ten čas prvoinštančným súdom vydané konečné meritórne rozhodnutie. Poukazuje na nečinnosť, prípadne neefektívnu činnosť okresného súdu, ktorá má spočívať najmä v: (a) oneskorenej výzve na doplnenie príloh k žalobe, (b) dlhom rozhodovaní o preddavku na trovy konania, (c) bezdôvodnom odročovaní pojednávania v rokoch 2015 až 2018. Dňa 22. februára 2022 adresovala predsedovi okresného súdu s'ťažnosť na prietahy v konaní, pričom z jeho odpovede vyplynulo, že s'ťažnosť posúdil ako nedôvodnú. V odpovedi uviedol, že k odročeniu pojednávania z 15. februára 2022 došlo z dôvodu epidemiologickej situácie a k neuskutočneniu pojednávania zo 4. októbra 2021 došlo z dôvodu omylu referentky. S'ťažovateľka v tejto súvislosti namieta, že pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 4. október 2021, sa uskutočniť mohlo, keďže pochybenie prišiel účastníkom konania oznámiť zákonný sudca.

III.

Vyjadrenie okresného súdu, replika s'ťažovateľky a prehľad procesných úkonov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 Spr 68/2022 doručenom ústavnému súdu 3. augusta 2022 v podstatnom uviedol, že pokiaľ ide o namietanú nečinnosť okresného súdu v období od podania žaloby do doručenia výzvy na doplnenie príloh k nej, je zrejmé, že s'ťažovateľka bola výzvou zo 7. mája 2013 vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, pretože súdny poplatok nebol zaplatený ani k 23. januáru 2014, pričom okresný súd v účtárni zisťoval úhradu tohto poplatku. Uviedol, že 27. januára 2014 bolo do spisu založené

podanie právneho zástupcu sťažovateľky, ktoré bolo okresnému súdu doručené 30. mája 2013, avšak omylom bolo založené do iného spisu. Dodal, že v tomto podaní požiadala o úpravu výšky súdneho poplatku a o možnosť zaplatiť ho v splátkach. Preto okresný súd opätovne sťažovateľku výzvou z 12. februára 2014 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku v upravenej výške a oznámil jej, že žiadosti o zaplatenie súdneho poplatku v splátkach nie je možné vyhovieť. Ďalej uviedol, že súdny poplatok bol sťažovateľkou zaplatený 11. marca 2014 a zákonný sudca 17. marca 2014 nariadil pojednávanie na 19. jún 2014. Pri expedovaní predvolania bolo zistené, že spolu so žalobou nebol okresnému súdu predložený potrebný počet rovnopisov príloh, preto bola sťažovateľka vyzvaná na predloženie ďalšieho rovnopisu príloh k návrhu na začatie konania (na výzvu sťažovateľka reagovala 29. apríla 2014 predložením požadovaných listín, pozn.). K odročeniu pojednávania uviedol, že o tom rozhoduje zákonný sudca, ktorý vyhodnotí dôvody, ktoré uviedla sporová strana v žiadosti na odročenie pojednávania, prípadne sporové strany oboznámi s dôvodmi na strane súdu, pre ktoré bolo potrebné pojednávanie odročiť. Doplnil, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že s odročením pojednávania bol vždy určený aj nový termín pojednávania. K aktuálnemu stavu napadnutého konania uviedol, že uznesením okresného súdu č. k. 25 Cb 70/2013-2101 z 15. júla 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 15. júla 2022“) bol okresným súdom schválený zmier.

III.2. Replika sťažovateľky:

5. Sťažovateľka sa na výzvu ústavného súdu z 9. augusta 2022 k stanovisku okresného súdu vyjadrila podaním doručeným ústavnému súdu 3. septembra 2022, v ktorom argumentovala najmä tým, že za to, že okresný súd až 27. januára 2014 zistil, že jej podanie okresnému súdu doručené ešte 30. mája 2013 „omylom“ založil do iného spisu, je plne zodpovedný okresný súd a ona nemôže niesť zodpovednosť za omyl súdu. Tiež poukázala na nasledujúce obdobia nečinnosti okresného súdu, pričom v tejto súvislosti argumentovala, že okresný súd až rok od podania jej žaloby zaregistroval, že nedoložila prílohy v dvoch vyhotoveniach. Dodala, že okresný súd mal prípadné vady podania riešiť ihneď po podaní žaloby. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení, aj pokiaľ ide o ďalší priebeh napadnutého konania, konštatovala, že okresný súd v ňom postupoval s priet'ahmi, k zrušeniu pojednávania nariadených na 3. december 2015, 8. marec 2016, 20. september 2016 a 13. december 2016 uviedla, že tieto boli zrušené z dôvodu práceneschopnosti druhej sporovej strany, prípadne boli odročené bez prejednávania veci. Zároveň uviedla, že aj ďalšie termíny pojednávania nariadené na 26. apríl 2016, 7. marec 2017 a 17. október 2017 boli zrušené bez udania dôvodu. Doplnila, že ani zrušenie pojednávania nariadeného na 26. apríl 2018 z dôvodu doručenia vyjadrenia druhej sporovej strany nepovažuje za relevantný dôvod, obzvlášť za situácie, keď došlo k odročeniu pojednávania až o 5 mesiacov. Má za to, že priet'ahy vznikli aj v dôsledku opakovaného predĺženia lehoty na vypracovanie písomného rozsudku okresného súdu a tiež v súvislosti s predkladaním odvolania. Poukázala tiež na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď odvolacím súdom bol rozsudok okresného súdu zrušený (z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, nevyjadrenia sa k argumentom sťažovateľky ani k svedeckým výpovediam, pričom právny názor okresného súdu nebol eurokonformný a kompatibilný s príslušnou judikatúrou, pozn.) a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietala, že od vrátenia veci okresnému súdu sa do podania ústavnej sťažnosti neuskutočnilo žiadne pojednávanie. Na záver potvrdila, že medzi sporovými stranami došlo k uzavretiu mimosúdnej dohody, ktorú predložili okresnému

súdu a ten ju schválil (uznesením okresného súdu z 15. júla 2022, pozn.). K tomu dodala, že k mimosúdnej dohode, v ktorej musela ustúpiť zo svojich nárokov, pristúpila z dôvodu, aby nemusela zdlhavo čakať na rozhodnutie vo veci.

III.3. Prehľad procesných úkonov:

6. Ústavný súd z obsahu okresným súdom zaslanej chronológie procesných úkonov v napadnutom konaní (ako aj z obsahu zaslaného spisového materiálu, pozn.) zistil, že napadnuté konanie začalo na základe žaloby (o zaplatenie sumy 130 483,99 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia odstupného, pozn.) podanej sťažovateľkou na okresnom súde 26. marca 2013. V jeho priebehu okresný súd vydal prvýkrát meritórne rozhodnutie vo veci – rozsudok okresného súdu (6. novembra 2018, pozn.), ktorý však bol odvolacím súdom zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie (spis bol na odvolací súd s opravným prostriedkom predložený 25. júna 2019 a okresnému súdu z odvolacieho súdu bol vrátený 20. augusta 2020, pozn.). Následne boli okresným súdom nariadené termíny pojednávania opakovane zrušené. Okresným súdom bol 15. júla 2022 schválený zmier uzatvorený medzi sporovými stranami. Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní už presahujúcom 9 rokov (v čase podania ústavnej sťažnosti, pozn.), ústavný súd v okolnostiach danej veci nepovažoval za potrebné ani za účelné na tomto mieste bližšie rozvádzať jednotlivé doterajšie úkony okresného súdu v ňom realizované. Len pre doplnenie je možné dodať, že v rámci napadnutého konania došlo od jeho začiatku k zrušeniu alebo odročeniu bez prejednávania veci približne 15 pojednávanií (či už z dôvodov na strane okresného súdu alebo na žiadosť žalovanej sporovej strany, pozn.).

7. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov konania a okresným súdom ústavnému súdu predloženého spisového materiálu, ako aj chronológie procesných úkonov v napadnutom konaní je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 295/2019).

10. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších

návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Úlohou ústavného súdu bolo v danom prípade posúdiť, či v napadnutom konaní došlo k vzniku prietahov, či ich vznik bol spôsobený primárne postupom okresného súdu alebo na ich vznik mal vplyv aj postup samotnej sťažovateľky, ako aj to, aký vplyv na priebeh napadnutého konania mala povaha prejednávanej veci.

11. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právna a skutková zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory týkajúce sa nárokov na vyplatenie finančného plnenia (v danom prípade o zaplatenie sumy 130 483,99 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia odstupného, pozn.) patria v zásade medzi bežnú agendu všeobecných súdov. Nakoniec ani samotný okresný súd vo svojom vyjadrení neargumentoval tým, že by vec bola neobvykle skutkovo a právne náročným sporom. Ústavný súd pripúšťa, že vo veci bolo potrebné ustáliť skutkový stav a na ten účel vykonať dokazovanie pred prvoinštančným súdom, avšak ani táto skutočnosť s ohľadom na dĺžku napadnutého konania nie je v okolnostiach veci spôsobilou zbaviť okresný súd jeho zodpovednosti za priebeh a neprimeranú dĺžku napadnutého konania a s tým súvisiaci vznik prietahov.

12. V rámci posudzovania ďalšieho kritéria, a to správania sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že po preskúmaní priebehu napadnutého konania na strane sťažovateľky nezaznamenal okolnosti, ktoré by zásadným spôsobom negatívne ovplyvnili jeho priebeh. K námietke okresného súdu, že sťažovateľka pri podaní žaloby nezaplatila súdny poplatok a že spolu so žalobou nebol okresnému súdu sťažovateľkou predložený potrebný počet rovnopisov príloh, je nutné uviesť, že k predĺženiu napadnutého konania v jeho počiatočnom štádiu z týchto dôvodov síce zaiste došlo, avšak aj v tomto prípade to je možné pričítať primárne okresnému súdu. V prvom prípade je potrebné poukázať na to, že podanie právneho zástupcu sťažovateľky, ktoré bolo okresnému súdu doručené 30. mája 2013, bolo omylom založené do iného spisu a k napadnutému konaniu bolo priradené až 27. januára 2014 (po uplynutí 8 mesiacov od vydania výzvy okresným súdom, pozn.). Pokiaľ ide o otázku nedoručenia potrebného počtu rovnopisov príloh, aj v tomto prípade pochybil primárne okresný súd, a to tým, že si túto skutočnosť „všimol“ až po viac ako roku od podania žaloby. Čiže ani s poukazom na toto kritérium nie je možné okresný súd zbaviť jeho zodpovednosti za existenciu prietahov v napadnutom konaní.

13. K tretiemu kritériu, a to postupu okresného súdu, je potrebné uviesť, že po preštudovaní okresným súdom predloženej chronológie procesných úkonov vykonaných vo veci ústavný súd v napadnutom konaní jednoznačne identifikoval primárne neefektívny postup okresného súdu, ako aj jeho nečinnosť a nesústredenú činnosť. V tejto súvislosti však ústavný súd poukazuje najmä na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď došlo odvolacím súdom k zrušeniu rozsudku okresného súdu v dôsledku vážnych procesných pochybení, keď odvolací súd prvoinštančnému súdu vytkol, že jeho závery neboli podrobené konfrontácii s argumentmi prezentovanými sťažovateľkou, že len prevzal argumentáciu druhej sporovej strany bez vysporiadania sa so skutkovými a právnymi tvrdeniami druhej sporovej strany, že nebolo zrejmé, ako sa vysporiadal a ako vyhodnotil vykonané dôkazy. Navyše, bolo mu „vytknuté“, že dospel k odlišnému právnemu záveru, ako dospeli iné všeobecné súdy v obdobných veciach, pričom

relevantným spôsobom neodôvodnil tento odklon. V dôsledku tejto nesústredenej činnosti tak napadnuté konanie takpovediac pokračovalo „odznova“ po viac ako 7 rokoch od podania žaloby sťažovateľky. Zároveň ústavný súd musí poukázať aj na značné množstvo zrušených pojednávaní (približne 15, pozn.), čo svedčí najmä o neefektívnej činnosti okresného súdu, pričom v dôsledku neuskutočnenia pojednávaní je možné dospieť aj k záveru o nečinnosti, pretože v dôsledku tejto skutočnosti okresný súd počas pomerne dlhého časového obdobia nevykonával žiadne relevantné úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia vo veci samej. V neposlednom rade je tiež potrebné prisvedčiť aj názoru sťažovateľky, že k ukončeniu sporu nakoniec nedošlo v dôsledku činnosti a aktívneho postupu okresného súdu v napadnutom konaní, ale pre to, že sporové strany pristúpili (aj vzhľadom na dlhotrvajúci stav ich právnej neistoty, pozn.) k uzavretiu zmluvy. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že z prehľadu procesných úkonov okresného súdu v napadnutom konaní nevyplývali skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že práve postup okresného súdu v napadnutom konaní by smeroval k vydaniu (opätovného, pozn.) meritórneho rozhodnutia, a tým k ukončeniu sporu a odstráneniu právnej neistoty. Preto je možné dospieť k jednoznačnému záveru, že prieťahy v napadnutom konaní spôsobil okresný súd v dôsledku primárne svojho neefektívneho a nesústredeného postupu.

14. Na tomto mieste ústavný súd zdôrazňuje, že postup súdu spočívajúci len v samotnom vykonaní rôznych úkonov, ktoré však nevedú k meritórnemu ukončeniu sporu, nie je možné považovať za postup efektívny, sledujúci odstránenie stavu právnej neistoty (m. m. I. ÚS 109/2021).

15. Po zhodnotení všetkých okolností ústavný súd dospel v danom prípade k jednoznačnému záveru o existencii prieťahov v napadnutom konaní, ktoré idú primárne na vrub postupu okresného súdu v dôsledku najmä jeho už uvedenej neefektívnej činnosti a nesústredeného postupu. Okresný súd nepostupoval v napadnutom konaní v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu. K tomuto záveru ústavný súd v danom prípade dospel už len s poukazom na to, že samotný okresný súd nebol schopný vec sám meritórne a právoplatne rozhodnúť ani viac ako 9 rokov od podania žaloby. Pri takom dlhotrvajúcom konaní súdu bez právoplatného rozhodnutia veci je možné dospieť k záveru, že právo účastníka na konanie bez prieťahov sa stáva už len iluzórnym.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

17. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí rozhodnutia o porušení namietaných práv prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti už bol uznesením okresného súdu z 15. júla 2022 schválený uzavretý

zmier medzi sporovými stranami, v dôsledku čoho došlo k odstráneniu stavu právnej neistoty, ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

18. Keďže ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovateľka požadovala priznanie zadosťučinenia vo výške 9 000 eur. Uvedené odôvodňovala primárne celkovou dĺžkou napadnutého konania bez vydania meritórneho právoplatného rozhodnutia vo veci, pričom poukázala na to, že to má negatívny dopad na jej majetkové pomery v dôsledku nemožnosti vysporiadať jej nárok so žalovanou sporovou stranou.

19. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (III. ÚS 103/2018). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, pričom pri jeho určení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na tieto základné okolnosti. Prvou je zohľadnenie celkovej dĺžky napadnutého konania, ktorá v čase schválenia zmiernu (15. júla 2022, pozn.) už presiahla obdobie 9 rokov. Zároveň zohľadnil to, že k ukončeniu sporu došlo nie na základe meritórneho rozhodnutia okresného súdu vo veci, ale v dôsledku vzájomnej dohody a uzavretia zmiernu sporovými stranami. Zohľadniac uvedené, ako aj skutočnosť, že stav právnej neistoty sťažovateľky už netrvá, ústavný súd rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 5 000 eur (bod 2 výroku nálezu).

21. Ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde nevyhovel tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

22. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 738,47 eur (bod 3 výroku nálezu).

23. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je 193,50 eur a hodnota režijného paušálu je 11,63 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a podanie repliky k vyjadreniu okresného súdu). Celkovo tak sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov v sume 615,39 eur.

Priznanú odmenu ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 123,08 eur, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

24. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu